Spirit of Bosnia / Duh Bosne
An International, Interdisciplinary, Bilingual, Online Journal
Međunarodni, interdisciplinarni, dvojezični, online časopis

Intervju o političkoj budućnosti Bosne i Hercegovine

Srđan Šušnica

Šušnica: Moskva i Beograd će na sve načine pokušati pitanje novog uređenja Bosne i Hercegovine iz okvira i mehanizama Daytonskog sporazuma i Ustava BiH prebaciti u okvir Savjeta bezbjednosti, gdje Rusi imaju mehanizam veta. To je moguće samo kroz takvu promjenu faktičkog stanja na terenu u Bosni i Hercegovini, najvjerovatnije vojno-političkog karaktera, koja će raspakovati Dayton i učiniti ga pase.

Taj novi fakt koji mijenja pravila igre može biti npr. referendum o državnom statusu RS-a ili tzv. Herceg Bosne unutar ili van Bosne i Hercegovine, ili npr. oružani incidenti koji bi brzo eskalirali, ili npr. prisustvo strane vojne sile van Dejtonskog aranžmana. Ili sve tri fakta sukcesivno.
Bitno je razumjeti da ukoliko dođe do referenduma, pa do odgovora državnih institucija i eskalacije oružanog nasilja prije nego Zapad osnaži svoje preventivno vojno prisustvo kroz misiju Althea – Moskva će proglasiti Dayton propalim mirom, RS ugroženom i sletiće u Banju Luku, a svako novo angažovanje međunarodnih vojnih misija će biti uslovljeno odobrenjem Savjeta bezbjednosti, gdje Rusija ima veto!

Misije Althea bi mogla biti tada samo posmatračka misija ako Rusi odobre, i izvan teritorije RS-a. Ovo su strašni scenariji za sve građane Bosne i Hercegovine, bez obzira kako se zovu, osim za Dodika i režimsku huntu u Banjoj Luci i po gdjegod još.

Možda treba početi brojati dane ko će prvi sletiti na banjalučki aerodrom ili ko će prvi imati efektivu na bosanskoj strani granice prema Srbiji. Jer ko to učini okrenuće situaciju u BiH u svoju korist.

Ako se Zapad promptno ne odazove pozivima iz Bosne i Hercegovine, a američka administracija hitno i adekvatno ne odgovori na ove izazove, građani Bosne i Hercegovine, u i van nje, će možda sa gorčinom gledati inauguraciju novog američkog predsjednika.

Bosna bi mogla postati prvo iznevjereno obećanje Bidenove administracije, i prije nego ona stupi na vlast.

Radiosarajevo.ba: Da li i sve ovo treba posmatrati u kontekstu Bidenove pobjede, pa i njegovih poruka “da posao u BiH nije završen”?

Šušnica: Mislim da je Bidenova pobjeda samo ubrzala procese na kojima Beograd i

Moskva rade jako dugo i predano. Nije Lavrovljeva agresivna gesta u Sarajevu odgovor Bidenovoj administraciji, već pištaljka koja označava da vrijeme ističe i da može početi utakmica koju oni imaju spremnu već godinama.

Da se nije desilo sad, desilo bi se za četiri godine, možda u još povoljnijoj klimi za rasturanje Bosne ili promjenu granica na Balkanu. Ključna remetilačka snaga u regionu, pogotovo za Bosnu, nije Moskva, već režim i strukture u Srbiji, nikada demilitarizovani i pacifikovani, i nikada suočeni sa odgovornošću države za rat i genocid.

Oni su rehabilitovali političke ideje i snage iz devedesetih, imaju strategiju, ključne političke i bezbjednosne poluge u regionu, oni guraju procese, otvaraju se za Moskvu, Peking, Tursku, ili evropske ultradesničare, afričke i azijske autokrate, za bilo koga ko im može biti od koristi za njihove "nacionalne" interese.

Režim u Beogradu i onaj u Banjoj Luci sada su pred ključnim izborom: odmah ići na eskalaciju, obezbjediti uslove na terenu i pozvati Moskvu da intervenira, ili propustiti ovaj momenat i pokušati održati status quo, dok po njima eskalacija ne bude neizbježna.

Mislim da su mnogi svjesni, a mnogi i nesvjesni, da Beograd i Moskva nikada neće imati povoljniji trenutak i povoljniju konstalacija snaga i međunarodnih odnosa u regionu i Evropi za intervenciju u Bosni, nego što će ga imati u nekoliko sljedećih mjeseci. I za radikalske mozgove u Srbiji ovo je istorijska šansa.

Kada se istorijski procesi dovedu do ovakve tačke u kojoj protivnici istovremeno vide istorijsku šansu, ratovi nisu izuzetak, već pravilo!

Link do cijelog intervjua.

The preceding text is copyright of the author and/or translator and is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported License.